

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

Innleiing

Etiske retningslinjer skal vere ei hjelp til å handle rett. Alle tilsette og folkevalde i Modalen kommune skal kunne stå for dei vala me gjer. Me nyttar hovud, magekjensle og ryggmargsrefleks når me handlar, og som regel endar me opp med dei gode vala.

Somme situasjonar er likevel meir krevjande enn andre, og difor har Modalen kommune etiske retningslinjer som skal gje støtte og retning – og som set krav. Retningslinjene syt for at dei vala me gjer ikkje går på bekostning av felleskapen, men set ein standard for korleis me skal utføre oppgåvene våre på eit vis som gjer at innbyggjarane kan ha tillit til oss.

Eit levande og sunt lokaldemokrati byggjer på eit gjensidig tillitsforhold mellom innbyggjarar og folkevalde. Dei tilsette, som forvaltar det ansvaret som politikarane har blitt tildelt gjennom valet, vil gjennom haldningar og opptreden vere med å bestemme den oppfatninga innbyggjarane dannar seg av sin eigen kommune

Retningslinjene er utforma slik at dei:

- Er enkle å forstå ved å vere konkrete og at dei trekk opp klare grenser.
- Er relevante for tilsette/folkevalde sin kvardag
- Har avgrensa omfang - dei er enkle å setje seg inn i.

1. Føremål og virkeområde

Føremålet med Modalen kommune sine etiske retningslinjer er å fremje og sikre ein god etisk praksis og definere felles standardar for tilsette og folkevalde i kommunen. Dei etiske retningslinjene gjeld alle kommunen sine tilsette og folkevalde.

2. Generelt

Tilsette og folkevalde i Modalen kommune skal arbeide for fellesskapen sitt beste i tråd med lover, reglar, kommunen sitt verdigrunnlag og politiske vedtak. Kommunen sine tilsette og folkevalde skal utføre sine oppgåver og opptre på eit vis som ikkje skader kommunen sitt omdøme og tillit i befolkninga.

3. Møte med kommunen sine brukarar

Tilsette og folkevalde i Modalen kommune skal møte innbyggjarar og brukarar med respekt. Fagleg kunnskap og fagleg skjønn skal liggje til grunn for rådgjeving, utøving av mynde og tenesteyting. Samanblanding av tilsette og folkevalde sine - og brukarar sine private interesser og økonomiske forhold skal ikkje førekomme.

Som tilsett kan du t.d. få tilbod om å låne pengar av brukarar. Dei set pris på deg, forstår at du kanskje har trong økonomi. Du kan likevel ikkje ta i mot slik hjelp, det er å blande saman jobb og privatliv. Å vise respekt er m.a. å forstå at somme brukarar har mindre innsikt i rettar og etikk, og at me då kan gje slik forståeleg informasjon.

4. Forvaltning av samfunnet sine verdiar

Tilsette og folkevalde i Modalen kommune skal vere seg medvitne at dei forvaltar samfunnet sine felles verdiar på vegne av alle innbyggjarane i kommunen. Ivaretakinga av desse verdiane skal skje på

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

den mest økonomiske og det mest rasjonelle viset. Det skal ikkje førekommune misbruk eller sløsing med kommunen sine verdiar. Tilsette og folkevalde skal ikkje tilegne seg personlege fordelar av kommunen sine ressursar – korkje økonomiske, eigedommar eller ande egedelar.

Når me handlar inn tenester/produkt for kommunen kan det vere fristande å nytte underleverandørar me allereie har eit godt forhold til og erfaring med. Men sidan det er innbyggjarane sine pengar med nyttar er me forplikta til å sjekke om andre kan levere same teneste/produkt til lågare pris.

5. Habilitet

Alle som treff beslutningar og tilrettelegg for beslutningar i Modalen kommune er bundne av forvaltningslova sine habilitetsreglar.

Tilsette har ei sjølvstendig plikt til å varsle overordna om innhabilitet slik at ein kan fritakast frå vidare befatning med saka. Ved tvil om inhabilitet skal den tilsette eller folkevalde føreleggje spørsmålet for sin næraste leiar.

Kva om det er ein nabo, ein ven, eller eit familiemedlem som søker stilling i Modalen kommune og eg skal ta del i tilsetjingsprosessen? Då kan det ofte vere at det er ryddigast at ein annan tek min plass.

6. Lojalitet

Tilsette/folkevalde skal utvise varsemd med å gje uttalar som skaper, eller kan vere eigna til å skape, tvil om dei politiske beslutningsprosessane. Kritikkvordige forhold skal takast næraste tenesteveg. Dersom næraste leiar viser motvilje mot å ta saka vidare, kan den tilsette vende seg til næraste overordna for sin eigen leiar. Arbeidsgjevar har plikt til å sikre at naudsynt openheit er til stades for tillitsfull samhandling med dei tilsette.

Alle tilsette/folkevalde i Modalen kommune pliktar å møte sine kollegaer på ein inkluderande og respektfull måte. Mobbing og anna trakassering er ikkje tillete. Det er ei klar forventning at det ikkje vert snakka nedsetjande om kollegaer som ikkje er tilstades og kan svare for seg. Dette gjeld også i sosiale media.

Om eg er usamd i ei avgjerd kommunestyret har gjort, eller vedtak som er fatta av ein sakshandsamar i administrasjonen, så skal eg vere varsam med å hevde at nemngjevne personar har gjort noko ulovleg, urederleg eller umoralsk dersom det ikkje føreligg tilstrekkeleg grunnlag for å hevde dette offentleg. Ein skal også vere varsam med å hevde at politiske organ eller dei folkevalde er uhederlege fordi ein er misnøgd med utfall i saker. Forhold deg til sak og fakta, og meld deg på i debatten på ryddig vis.

Når du kommenterer eller trykker «liker» e.l. på sosial media, må du vere merksam på om du ikkje løftar saker som relaterer seg til arbeidsforholdet ditt / kollegaer ut i eit ope fora. Hugs også at du i mange situasjonar vil bli utfordra på dine synspunkt om ein kollega – snakk vedkommande opp, aldri ned.

7. Tillitsvalde og verneomboda si rolle

Tillitsvalde og verneomboda har ansvar for og plikt til å fremje eventuelle klagemål på vegne av einskildmedlemmar og organisasjon på eit føremålstenleg vis. Dei tillitsvalde og verneomboda sin

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

ytringsfridom vert utifrå dette større enn for andre arbeidstakarar, samstundes som at dette også innskrenkar ytringsfridomen gjennom å ta på seg eit ansvar for å ta vare på samarbeid og arbeidsmiljø. Det vert forventa at tillitvalde og verneombod har eit gjennomtenkt forhold til saker som vert ytra gjennom media (inkl. sosiale media). I tillegg vert det forventa at dei søker å løyse evt. usemje og kritikkverdige forhold med arbeidsgjevar i ordinære avtalte møtefora.

Det kan til somme tider vere høg temperatur kring saker som relaterer seg til forholdet mellom arbeidsgjevar og arbeidstakarar. Det lov å vere usamd! Men hugs at me ivaretek eit tillitsforhold som baserer seg på at me held diskusjonane der dei skal vere – i avtalte møtefora. Andre lit på oss.

Verneomboda kan i ytterste fall stanse arbeidet for å verne tilsette si helse/liv. Det er i slike tilfelle utarbeida lovverk som skildra kva og korleis handtere situasjonen. Ikkje nytt høve til å kople på resten av verda gjennom t.d. sosiale media før du har avklara korleis prosessen eigentleg skal skje. Nytt tid og dialog. Ein kan melde evt. misnøye/spørsmål til m.a. Arbeidstilsynet.

8. Informasjonssikkerheit

Digitale informasjonsverktøy må nyttast med varsemd og medvit. Den einskilde tilsette/folkevalde må sikre at Modalen kommune (inkl. tilsette/folkevalde) ikkje vert eksponert på nettet med opplysningar som ikkje er tiltenkt uvedkommande. Personssensitive og konfidensielle opplysningar må ikkje kommuniserast på eit vis som gjer dei tilgjengelege for uvedkommande.

Modalen kommune forheld seg til gjeldande lovverk m.o.t. GDPR (personvernforordninga), DPIA (vurdering av personvernkonsekvensar når nye tekniske løysingar vert tatt i bruk).

Set deg inn i reglar for kva reglar som gjeld dersom du handterer slike opplysningar. Her vil Kundetorget vere til stor hjelp.

9. Gåver og andre fordeler

Tilsette og folkevalde i Modalen kommune må for seg sjølv eller andre ikkje motta gåver, provisjonar, tenester eller andre ytingar i samband med anskaffingar, kontraktsinngåingar, eller når ytinga er eigna til eller er meint av gjevaren å påvirke den tilsette/folkevalde sine tenestelege handlingar. Dette omfattar også gunstige forhold knytt til reiser og opphald. Med mindre gåva er av ubetydlege verdi, pliktar tilsette og folkevalde i Modalen kommune å gje avkall på gåver og testamentariske gåver frå brukarar av kommunen sine omsorgstenester, sjølv om gåva ikkje kan påvirke tenesteytinga.

Ver varsam med kven som spanderer mat/drikke på deg når du er på jobbreise. Er det ein aktør som t.d. sel konsulenttenester som kommunen kanskje har nytta før – takk nei til tilbod. Bør du ta i mot ei passe dyr flaske vin til jul frå ein samarbeidspart? Nei takk. Hugs at somme aktørar vil over tid søkje å byggje eit godt forhold til deg over tid slik at når beslutningar skal takast, så har dei kome seg eit par steg nærare deg. Kanskje du vert invitert med på restaurant med ein tilbydar av ei teneste for å gå gjennom tilbodet deira i nærare detalj. Då må du takke nei fordi skape tette bånd til tilbydaren.

Om ein brukar på sjukeheimen har gjeve uttrykk for at han/ho har satt stor pris på den pleia du har gjeve vedkommande den siste tida, og vil testamentere kr. 10 000,- til deg. Du skal også då takke nei.

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

10. Forretningsetiske reglar

Kommunen si forretningsverksemd må drivast slik at innbyggjarar, brukarar og leverandørar har tillit til kommunen som forvaltar av innbyggjarane sine fellesmidlar og som forretningspart. All forretningsverksemd skal bidra til å nå dei måla kommunen har for si verksemd.

Tilsette/folkevalde som deltek i kommunen si forretningsmessige verksemd pliktar å setje seg grundig inn i og etterleve lov og forskrift og offentlege anskaffingar og kommunen sitt eige regelverk på området. Alle anskaffingar må baserast på føreseielegheit, gjennomskytigheit, etterprøvbarheit, likehandsaming og god forretningsskikk.

Kommunen sine tilsette/folkevalde kan ikkje levere varer eller tenester til den verksemda vedkommande sjølv er tilsett i. Kommunen sine tilsette/folkevalde skal ikkje gjere privat bruk av kommunen sine innkjøpsavtalar eller rabattordningar. Det skal ikkje gjerast privat bestilling frå leverandørar dei tilsette/folkevalde har kontakt med som representant for kommunen når dette kan skape tvil om samanblanding av offentlege og private midlar.

Ikkje nytt kommunene sine rabattordningar for å kjøpe privat til deg sjølv. Det er å utnytte stillinga si og fører til at andre misser tillit til oss.

11. Mangfald

Tilsette/folkevalde i Modalen kommune skal ha respekt for ulikskap og det einskilde individ slik at mangfald vert verdsett og kan syne att i heile kommunen. Med mangfald er meint ulikskap i kjønn, etnisk/kulturelt/nasjonalt opphav, hudfarge, religion/livssyn, seksuell orientering, politisk standpunkt, alder og funksjonsnivå. Mangfald skal nyttast som ein ressurs i den kommunale verksemda.

At tilsette representerer ulikskap er ein styrke for kommunen. Det er ein ressurs me skal strebe etter. Dersom me søker etter fleire som har ulike perspektiv på livet gjennom annan kulturbakgrunn, andre livssyn, funksjonsnedsetjingar m.m., så er dette med å spegle innbyggjarane våre – dei er òg mangfaldige. I tillegg er det sannsynleg at dei flinkaste og beste folka er spreidde utover heile mangfaldslina – me vil nytte denne ressursen fordi det gjer oss betre!

12. Seksuelle tenester

Tilsette/folkevalde i Modalen kommune skal ikkje oppføre seg på eit vis som er eigna til å bringe Modalen kommune i miskreditt/vanry. Tilsette/folkevalde som i Noreg eller i utlandet er på tenestereise eller anna oppdrag for Modalen kommune, skal avstå frå kjøp av seksuelle tenester. Dette gjeld også i fritida under slike oppdrag.

13. Open og tilgjengeleg

Modalen kommune skal gje offentlegheita innsyn i den kommunale forvaltninga. Kommunen legg til grunn ei generell aktiv informasjonsplikt. Kommunen sine tilsette/folkevalde skal alltid gje korrekte og tilstrekkelege opplysningar til innbyggjarar, organisasjonar, selskap og andre mynde.

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

Fortrulege opplysningar som kommunen sine tilsette/folkevalde mottok i samband med sitt arbeid i kommunen skal respekterast og aldri meddelast andre som ikkje har krav på slike opplysningar. Opplysningane skal heller ikkje kunne nyttast til personleg vinning.

Open og tilgjengeleg handlar også om å skrive og kommunisere på eit språk innbyggjarane våre forstår. Skriv enkelt og forståeleg, og vurdør alltid om e-post du mottok skal journalførast.

14. Tilsette/folkevalde sin ytringsfridom og rett til å varsle

Tilsette/folkevalde i Modalen kommune kan gje faktaopplysningar om eige arbeidsområde. Som alle andre borgarar kan kommunen sine tilsette/folkevalde ta del i samfunnsdebatten og uttale seg på eigne vegne. Kritikverdige forhold i ei verksemd/avdeling eller liknande bør takast opp slik at desse forholda kan betrast. Varsling bør skje internt, men tilsette/folkevalde har rett til å varsle offentleg når dette er føremålstenleg.

Sjå Modalen kommune si varslingsrutine i Modalen kommune sitt kvalitetssystem.

15. Leiaransvar

Leiarar i Modalen kommune skal byggje ein organisasjonskultur basert på openheit, og som ivaretek kommunen sitt verdigrunnlag og etiske retningslinjer. Leiarar på alle nivå skal gjennomgå dei etiske retningslinjene med sine medarbeidarar ein gong i året, og ved nytilsetjing. Leiarar skal sjå til at alle tilsette kjenner til og har forstått dei etiske retningslinjene. Alle nytilsette skal ved oppstart av sitt arbeidsforhold signere for at dei har lest og forstått kommunen sine etiske retningslinjer. Ordførar har ansvar for å sikre at øvrige folkevalde har gjort seg kjent med og forstått dei etiske retningslinjene. Dette skal sikrast ved signatur.

God etisk standard kan ikkje aleine vedtakast – det krevst kontinuerlige prosessar kor open kommunikasjon og refleksjon rundt ulike dilemma vert ivareteke. Dette er ein medansvar som kviler på alle tilsette, men med eit hovudansvar for leiarar.

Dei etiske retningslinjene vil aldri bli ein del av organisasjonskulturen i Modalen kommune dersom ikkje leiarane tek dei fram og drøftar med dei tilsette. Leiarane er rollemodellar og skal kjenne innhald, utøve åtferd i tråd med retningslinjene og leie tilsette i same retning. Korleis gjer leiarar det?

16. Personleg ansvar

Tilsette/folkevalde i Modalen kommune har eit personleg og sjølvstendig ansvar for å følgje kommunen sine etiske retningslinjer. Tilsette/folkevalde må ta opp evt. tvilstilfeller i forhold til etiske retningslinjer med sin næraste leiar. Kommunen sine tilsette/folkevalde har rett til å nekte å følge pålegg som er ulovlege eller som fører til brot på dei etiske retningslinjene.

Alle tilsette/folkevalde må gjere seg kjent med relevante dokument i Modalen kommune sitt kvalitetssystemet som omhandlar sider ved den einskilde sitt tilsetjingsforhold og korleis ein skal forholde seg til arbeidsgjevar sine krav og forventningar.

MODALEN KOMMUNE

Etiske retningslinjer - revidert utgåve 2021

Det er ikkje tilstrekkeleg å vise til at ein ikkje har lese dei etiske retningslinene dersom ein kjem opp i ei problemstilling som her er omtala. Du må lese gjennom, reflektere over kva som står her, og vurdere kva dette har å seie for deg.

17. Brot på retningslinene

Brot på dei etiske retningslinene kan medføre konsekvensar for arbeidsforholdet. Grove brot og gjentekne brot vil danne grunnlag for oppseiing av arbeidsforhold.

Retningslinene er til for å sikre ein organisasjonskultur som bidrar til at me saman sikrar at kommunen innfrir dei krav og forventningar som skal kunne stillast til oss.

Retningslinene er hovudsakleg til for å syne felles retning, trekke tilsette/folkevalde med vidare – ikkje presse nokon ut.

Men dersom du av ulike grunnar likevel ikkje kan/vil arbeide i denne retninga, vil arbeidsgjevar i somme tilfelle vurdere om du ikkje lenger skal ha eit tilsetjingsforhold til Modalen kommune. Ei evt. avskjedssak vil bli handsama etter gjeldande lov og avtaleverk.